Terveyden edistämisaktiivisuus TEA-viisari/liikunta 2026

HYVOLTK 11.11.2026 § 85
482/12.09/2026

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos kerää kahden vuoden välein tietoja kunnan eri toimialojen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyöstä (TEA). Tiedonkeruilla selvitetään esimerkiksi toimenpiteitä, resursseja ja poikkihallinnollisia toimintakäytäntöjä. TEAviisari tarjoaa tukea ja tietoa kunnille ja hyvinvointialueille kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveydenedistämistoiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. Työkalun avulla voi hakea tietoja ja vertailla kunnan tai hyvinvointialueen tilannetta koko maahan kaikkiaan seitsemällä eri toimialalla.

Tiedonkeruiden aikataulu

TEAviisarin tiedonkeruut toistuvat säännöllisen syklin mukaan seuraavasti:

Parittomat vuodet

- Kevät (huhti-kesäkuu): tietoja kerätään kuntajohdosta ja kulttuurista. Tiedot päivitetään TEAviisariin syksyllä.
- Syksy (loka-joulukuu): peruskoulujen tiedonkeruu. Tiedot päivitetään TEAviisariin keväällä.

Parilliset vuodet

- Kevät (huhti-kesäkuu): tietoja kerätään liikunnasta ja hyvinvointialueilta. Tiedot päivitetään TEAviisariin syksyllä.
- Syksy (loka-joulukuu): tietoja kerätään lukioista ja ammatillisesta perustutkintokoulutuksesta. Tiedot päivitetään TEAviisariin keväällä.

Linkki sähköisesti täytettävään tiedonkeruulomakkeeseen lähetetään joko keväällä (maalis-/huhtikuussa) tai syksyllä (lokakuussa).

Vastaaminen on yhteistyötä

Tiedonkeruun tunnukset lähetetään toimialan vastuulliselle viran- tai toimenhaltijalle. Lomaketta tulee käsitellä toimialasta vastaavassa työryhmässä tai johtoryhmässä.

Laadun ja luotettavuuden kehittäminen

Aineistojen kattavuus on kehittynyt myönteisesti. Tiedot kattavat lähes kaikki Manner-Suomen kunnat. Tietojen laadun ja luotettavuuden kehittämisen on tärkeä vaihe tiedontuotannossa. Tietoja myös tarkistetaan ja auditoidaan jälkikäteen systemaattisesti.

Tietoja poimitaan myös kansallisista tilastotiedoista

Pääasiassa tiedot kerätään suoraan kunnista, kouluista ja oppilaitoksista. Näitä tietoja täydennetään saatavissa olevista muista kansallisista tilastoista ja tietolähteistä:

- Yleisten kirjastojen saavutettavuus: % kunnan asukkaista asuu 10km säteellä kirjastosta. Lähde: Tilastokeskus.

- Kirjastotilastot. Lähde: Suomen yleisten kirjastojen tilastot -tietojärjestelmä.
- Avustukset yhteisöille. Lähde: Valtiokonttori.
- Liikunnan ja ulkoilun käyttökustannukset. Lähde: Valtiokonttori.
- Liikuntapaikat. Lähde: LIPAS. Suomalaisten liikuntapaikkojen tietopankki. Jyväskylän yliopisto

Tiedonkeruulomakkeet

Lomakkeiden sisältöjä ja tunnuslukuja kehitetään tiedonkeruukohtaisissa valmistelutyöryhmissä. Valmistelutyöhön osallistuvat aktiivisesti sekä kuntien, järjestöjen että valtion eri hallinnonalojen asiantuntijat. Kysymysten sisällöissä on myös vuosittaisia teemakohtaisia painotuksia.

Liikunta

THL kerää tietoa kuntien toimenpiteistä kuntalaisten liikunta-aktiivisuuden edistämiseksi ja liikunnan edellytysten luomiseksi joka toinen vuosi. Tiedonkeruu tehdään yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön liikunnan vastuualueen, Suomen Kuntaliiton ja Valtion liikuntaneuvoston kanssa. Tiedot kerätään keväisin, kahden vuoden välein parillisina vuosina. Linkki sähköisessä palvelussa täytettävään tiedonkeruulomakkeeseen lähetetään liikunnan edistämisestä vastaaville viranhaltijoille keräysvuoden huhtikuussa.

Mitä tietoja liikunnasta kerätään?

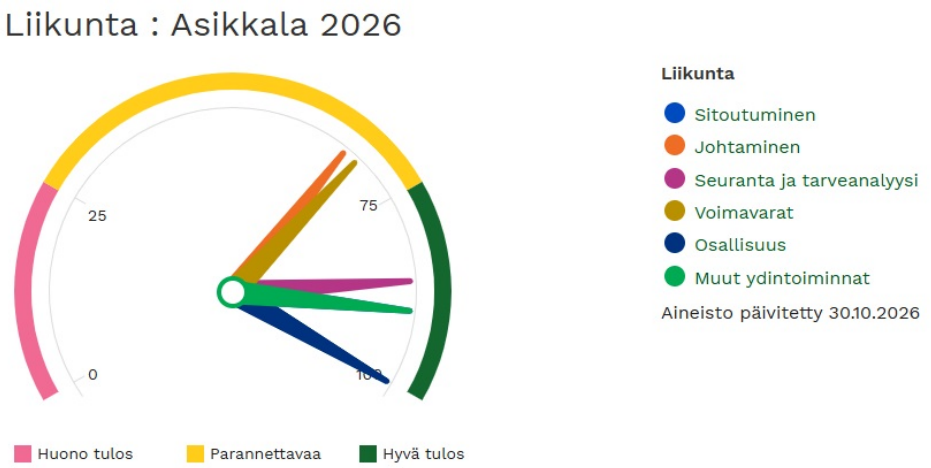
Liikunnan edistäminen kuuluu olennaisena osana kunnan terveyden edistämistoimintaan. Tietoja kerätään kuntien toiminnasta (oma toiminta ja/tai ostopalvelu) terveyttä edistävän liikunnan kehittämiseksi ja sen edellytysten luomiseksi. Lisäksi tarkastellaan kuntalaisten ja yhdistysten osallistumismahdollisuuksia. Tiedonkeruussa arvioidaan myös kuntien toimenpiteitä ja resursseja kuntalaisten liikunnan edistämiseksi. (Liikuntalaki 390/2015).

Tiedonkeruu käsittää mm.

- liikunnan huomioimisen kunnan keskeisissä asiakirjoissa ml. kunnan hyvinvointikertomus ja -suunnitelma
- poikkihallinnollisen yhteistyön
- kuntien tuen seuroille ja yhdistyksille ml. harjoitusvuorojen maksuosuudet
- keskeisimmät käytännöt ja toimenpiteet kuntalaisten liikunta-aktiivisuuden lisäämiseksi

Osoitteesta Etusivu - TEAviisari - Terveyden edistämisen vertailutietojärjestelmä pääsee vertailutietojärjestelmän etusivulle, josta esimerkiksi syöttämällä kunnan nimen voi vertailla tuloksia haluttujen verrokkiryhmien välillä.

Asikkalan kunnan liikunnan tea-viisari tulokset on kootusti esitelty alla olevassa taulukossa.

Pisteet	Asikkala	Koko maa
Liikunta	83	70
Sitoutuminen	90	60
Johtaminen	66	70
Seuranta ja tarveanalyysi	86	73
Voimavarat	68	56
Osallisuus	100	81
Muut ydintoiminnat	90	81

Valmistelija	Hyvinvointijohtaja Matti Kettunen puh. 044 778 0247, sähköposti: etunimi.sukunimi(a)asikkala.fi
Esittelijä	Hyvinvointijohtaja Kettunen Matti
Päätösehdotus	Lautakunnalle esitellään TEA-viisari / liikunta kyselyn tulokset ja lautakunta merkitsee tiedoksi.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.